

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin altı ay uzatılması hakkında Kanun tasarısı ve Maliye ve Adalet Komisyonları raporları (1/137)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1815, 6 - 585

17 . II . 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin altı ay uzatılması hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 9 . II . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması **kararlaştırılan** Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi mucibince ücretli serbest avukat istihdamı yetkisi 1 Mart 1951 tarihinde sona erecektir. Bu tarihten itibaren ancak aylıklı mukayyet avukat istihdamı icabedecek ise de, Hazine Avukatlığı teşkilâtının bu vaziyete intibak ettirilmesi 4353 sayılı Kanunda gerekli değişikliklerin yapılmasına mütevakkıf bulunmakta idi. Filhakika bu konuda yapılan tetkikler sonunda mezkûr kanunda yapılacak tadilât tesbit edilmiş ise de 1 Mart 1951 tarihinin çok yaklaşmış bulunması karşısında bu tadilâtın derhal kanuniyet kesbetmesi ihtimali güç görülmektedir. Diğer taraftan Hükümetçe Avukatlık Kanununda bâzı değişikliklerin yapılması da düşünülmekte olduğundan bu tadilât 4353 sayılı Teşkilât Kanunundaki hükümleri de alâkalandıracağı cihetle mezkûr kanunun tadili hakkındaki tasarının kısa bir müddet daha tehiri zarureti karşısında kalınmıştır.

1 Mart 1951 tarihinden itibaren serbest avukat istihdam salâhiyetinin kalkması dolayısıyla Teşkilât Kanununda yapılması lâzımgelen tadilâtın, yukarda arzedilen sebeplerle yetiştirilememesi keyfiyeti mezkûr tarihten sonra Hazine haklarının müdafaasında güçlükler tevhit edecektir. Bunu önlemek ve Teşkilât Kanununun tatbik tarihine kadar her hangi bir aksaklığa mâni olmak üzere ilişik kanun tasarısı tanzim edilerek takdim kılınmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/137

Karar No. 31

22 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin tekrar uzatılması hakkındaki kanun tasarısı Komisyonumuza havale edilmiş olmakla, Maliye Bakanlığı temsilcisinin iştirakiyle görüşüldü:

Hükümet tasarısı gerekçesinde de belirtildiği üzere, 4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesine uyarak, ücretli serbest avukat kullanmak yetkisi 1 Mart 1951 tarihinde sona ereceğinden, bu tarihten itibaren ancak aylıklı mukayyet avukat istihdamı icabetmekte ise de, Hazine avukatlığı teşkilâtının bu vaziyete intibak ettirilmesi, sözü edilen kanunda lüzumlu değişiklikler yapılmasına bağlı bulunmaktadır. Bu hususta Maliyece esasları hazırlanmış olduğu bildirilen tadillerin Avukatlık Kanununda yapılması düşünülen değişikliklerle ilgili olduğu hakkındaki Hükümet görüşü, Komisyonumuz çoğunluğunca da isabetli görülmüştür. Ancak her iki yönden yapılacak değişikliklerin 1 Mart 1951 tarihine kadar kanunlaşması ihtimali, Büyük Millet Meclisinin yüklü olan gündemi dolayısıyla, imkânsız telâkki edilmektedir.

Kanunlardaki, bu geçici yetkilerin uzatılması taleplerine son verilmesi komisyonumuzun umumî temayülü şeklinde belirmiş olmakla beraber, yukarıda arz edilen sebeplerden ötürü ge-

rekli tadillerin yetiştirilememesi karşısında, Hazine haklarının müdafaasında güçlükler çıkmasına meydan vermemek üzere müddetin uzatılmasının son defa olarak kabulü kararlaştırılmıştır.

4353 sayılı Kanunun teşkilâta ilişkin hükümleri Avukatlık Kanununda yapılacak değişikliklerle alakalı bulunduğu ve her iki kanunda yapılması düşünülen tadillerin ne zaman kanunlaşacağı katî olarak kestirilemeyeceğine göre, tasarıdaki altı aylık sürenin sonunun Eylül ayına rasladığı düşünülerek, herhangi bir aksaklığa yol açılmaması amacıyla tasarıdaki müddetin 10 aya çıkarılması oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Havalesi ve hile Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Ko. Başkanı	Bu rapor Sözcüsü	
Rize	Niğde	
İ. Akçal	N. Bilge	
Giresun	Kırşehir	Konya
H. Erkmən	H. S. Erkut	U. N. Yiğiter
Mardin	Samsun	Seyhan
A. Kalar	Ş. Uluçay	Z. Akçal
Sivas	Trabzon	Yozgad
Ş. Ecevit	T. Koral	F. Nizamoğlu
	Zonguldak	
	R. Sivişoğlu	

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 1/137

Karar No. 18

22 . II . 1951

Yüksek Başkanlığa

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 9 . II . 1951 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulmasına karar verilen 4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin altı ay daha uzatılması hakkındaki Kanun tasarısı komisyonumuza havale edilmekle Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşaviri hazır olduğu halde incelendi.

Hükümet gerekçesinin okunmasından ve Bakanlık temsileisinden alınan izahattan sonra Kanun tasarısının,

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi mucibince ücretli serbest avukat istihdamı yetkininin 1 Mart 1951 tarihinde sona ereceğinden dolayı bu tarihten itibaren aylıklı mukayyet avukat istihdam edilecekse de, Hazine Avukatlığı teşkilâtının bu duruma intibak ettirilmesi 4353 sayılı Kanunda gerekli değişikliklerin yapılmasına mütevakıf bulunmasına göre, 1 Mart 1951 tarihinin çok yaklaşmış bulunması karşısında tadilatın kanunîyet kesbetmesinin güç görüldüğü, diğer taraftan Hükümetçe Avukatlık Kanununda bâzı değişiklikler yapılmasının da düşünölmekte olduğu bu tadilatın 4353 sayılı Teşkilât Kanunundaki hükümleri de alâkalandıracağı eihetle mezkûr kanunun tadili hakkındaki tasarının kısa bir müddet daha tehiri zarureti karşısında bulunulduğu ;

1 Mart 1951 tarihinden itibaren serbest avukat istihdam salâhiyetinin kalkması dolayısıyla Teşkilât Kanununda yapılması lâzımgelen tadilatın yetiştirilememesi keyfiyeti bu tarihten sonra Hazine haklarının müdafaasının müşkül olacağı ve her hangi bir aksaklığa mâni olmak üzere ;

Hazırlanıp Yüksek Meclise sevk edildiği anlaşılmıştır.

Bu mülâhazalar komisyonca da vârit ve kabul e şayan görölmekle Hükümet tasarısının aynen kabulüne çoğunlukla karar verilmiştir.

İvedilik ve yeğlikle görüşölmek üzere Kamutayın yüce tasvibine arz edilmesi için Yüksek Başkanlığa takdim olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Ankara	Balıkesir	Balıkesir
O. T. İtëkin	M. Erkuyumcu	V. Asena
Amasya	Ankara	Ankara
I. Olgaç	O. Ş. Çiçekdağ	H. Ş. İnce
Çoruh	Çorum	Elâziğ
M. Güney	H. Ortakçiođbu	H. A. Yöney
	Muhalfim	
Erzurum	İstanbul	Kars
E. Karan	A. Moshos	A. Çetin
Kütahya		Samsun
S. S. Nasuhođlu		F. Tüzel
Seyhan		Yozgad
S. Serçe		N. Ü. Alçılı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin altı ay uzatılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — 4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla 1 Mart 1951 tarihine ka-

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin temdidini hakkında Kanun

MADDE 1. — 4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla 1 Mart 1951 tarihine ka-

ADALET KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

4353 sayılı Kanunun geçici birinci maddesiyle tanınan ve 5530 sayılı Kanunla uzatılan yetkinin altı ay uzatılması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Hükümet teklifinin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

dar uzatılan yetki, mezkûr tarihten itibaren altı ay uzatılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

A. Menderes

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

S. Ağaoğlu

Devlet Bakanı

F. L. Karaosmanoğlu

Adalet Bakanı

H. Özyörük

Millî Savunma Bakanı

Refik Ş. Ince

İçişleri Bakanı

Dışişleri Bakanı

F. Köprülü

Maliye Bakanı

H. Polatkan

Millî Eğitim Bakanı

T. İleri

Bayındırlık Bakanı

K. Zeytinoglu

Ekonomi ve Ticaret Bakanı

Z. H. Velibese

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Dr. Ekrem H. Üstündağ

Gümrük ve Tekel Bakanı

N. Özsan

Tarım Bakanı

N. İyriboz

Ulaştırma Bakanı

S. Kurtbek

Çalışma Bakanı

H. Köymen

İşletmeler Bakanı

Muhlis Ete

Mal. K.

dar uzatılan yetki, mezkûr tarihten itibaren 10 ay uzatılmıştır.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ad. K.

MADDE 2. — Hükümet teklifinin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümet teklifinin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.